ΘΕΜΑ 6ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Για ποιους λόγους εξορίστηκε ο Θουκυδίδης και πώς η εξορία του επηρέασε τη συγγραφή του έργου του;

Μονάδες 10

3. α) ***ποιητής, ποίησις, ποίημα*, *παιδαγωγός, λοχαγός:*** Να κατατάξετε τις παραπάνω ομόρριζες προς τους ρηματικούς τύπους ***προσποιῆσαι*** και ***ἄγουσῶν*** λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	**πρόσωπο που ενεργεί**	**αποτέλεσμα ενέργειας**

Μονάδες 5

β) ***ναυμαχία, πρέσβυς, ξύμμαχος, φίλος, ἱκέτης:*** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 9ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Με ποιες μεθόδους ο Θουκυδίδης διερευνά γεγονότα παλαιότερα του Πελοποννησιακού πολέμου;

Μονάδες 10

3. α) νεώριο, δικαστής, άφιξη, φυγάδευση, τύχη: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

β) ***αἰχμάλωτος, ναυμαχία, ἀφίημι, πρόξενος, διεγγυῶμαι:*** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 15ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Πώς η λογική και η τύχη, κατά τον Θουκυδίδη, επηρεάζουν τις ιστορικές εξελίξεις;

Μονάδες 10

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της **Α΄** στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη **Β΄** στήλη.

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**	**Γ΄ ΣΤΗΛΗ**
λέξεις	**κατάληξη**	**παράγωγο επίθετο**
ἀνήρ	*-εῖος*	
λόγος	*-ιος*	
σύμμαχος	*-ικός*	
ἔργον	*-ώδης*	
φίλος	*-ιος*	

Μονάδες 5

β) αποστασία, άφεση, φερέγγυος, εξόφληση, χρήμα: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 18ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Ποια είναι τα γνωρίσματα του ηγέτη που χαρακτηρίζουν την πολιτική φυσιογνωμία του Περικλή;

Μονάδες 10

3. ***λόγος****:* Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε σύνθετα ουσιαστικά ή επίθετα με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό τη λέξη ***λόγος*** και να σχηματίσετε με καθένα από αυτά μια σύντομη φράση.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 21ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Ποιο γνώρισμα σκέψης και μεθόδου χαρακτηρίζει τον Θουκυδίδη, όταν στοχάζεται για τα γεγονότα και τη συμπεριφορά του ανθρώπου; Ποια πορεία ακολουθεί ο ιστορικός;

Μονάδες 10

3. α) στασιαστής, εχέγγυο, ανέφικτο, διαγωγή, επίκειται: Με καθεμία από τις λέξεις που σας δίδονται (που είναι ομόρριζες προς λέξεις του κειμένου) να σχηματίσετε από μία σύντομη φράση στη νέα ελληνική γλώσσα.

Μονάδες 5

β) ***προσποιῆσαι, ἀποστήσωσιν, καταδουλοῦν, τέμνειν, ταξάμενοι :*** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 30ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Να αναφέρετε τρία (3) χαρακτηριστικά του θουκυδίδειου ύφους.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό (**Β΄** στήλη) και επίθετο (**Γ΄**στήλη) (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της **Α΄** στήλης.

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**	**Γ΄ ΣΤΗΛΗ**
Λέξεις	**Ουσιαστικά**	**Επίθετα**
πεπεισμένοι		
ἀγουσῶν		
λέγοντες		
ἀποδῶσιν		
ἔργῳ		

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 33ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. α) Ποια ήταν η άποψη του Θουκυδίδη για τη στρατηγική του Περικλή;

β) Ποιες ήταν οι συνέπειες του λοιμού και πώς επηρέασε την πολιτική κατάσταση της Αθήνας;

Μονάδες 10

3. α) ***ἐστασίαζον, ἀφεθέντες, πεπεισμένοι, ἔπρασσον, πόλιν:*** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	**κατάληξη**	**ομόρριζα ουσιαστικά**
ὑπάγουσιν	*-ή*	
ἐψηφίσαντο	*-μα*	
ἀφικομένης	*-ις*	

τέμνειν	*-μα*	
λέγοντες	*-ος*	

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 36ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Από πού προκύπτει ότι ο Θουκυδίδης έζησε έως το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου;

Μονάδες 10

3. α) ***ποιητής, ποίησις, ποίημα*, *ἀγωγός, ἄγημα:*** Να κατατάξετε τις παραπάνω ομόρριζες προς τους ρηματικούς τύπους ***προσποιῆσαι*** και ***ἀγουσῶν*** λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	**πρόσωπο που ενεργεί**	**αποτέλεσμα ενέργειας**

Μονάδες 5

β) ***ναυμαχία, πρέσβυς, ξύμμαχος, φίλος, ἱκέτης:*** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 39ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποιες είναι, κατά τον Θουκυδίδη, οι βασικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυρού, από στρατιωτική άποψη, κράτους;

Μονάδες 10

3. α) νεώριο, δικαστής, άφιξη, φυγάδευση, αφετηρία: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

β) ***αἰχμάλωτος, ναυμαχία, ἀφίημι, πρόξενος, διεγγυῶμαι:*** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 45ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποια είναι, κατά τον Θουκυδίδη, τα βασικά κίνητρα για τον πόλεμο;

Μονάδες 10

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της **Α΄** στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη **Β΄** στήλη.

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**	**Γ΄ ΣΤΗΛΗ**
λέξεις	**κατάληξη**	**παράγωγο επίθετο**
ἀνήρ	*-εῖος*	
λόγος	*-ιος*	
σύμμαχος	*-ικός*	
ἔργον	*-ώδης*	
φίλος	*-ιος*	

Μονάδες 5

β) αποστασία, άφεση, φερέγγυος, εξόφληση, χρήμα: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 48ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποια είναι, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη;

Μονάδες 10

3. ***λόγος****:* Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε σύνθετα ουσιαστικά ή επίθετα με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό τη λέξη ***λόγος*** και να σχηματίσετε με καθένα από αυτά μια σύντομη φράση.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 51ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Με ποιες μεθόδους ο Θουκυδίδης ερευνά τα γεγονότα του μακρινού παρελθόντος και της σύγχρονής του εποχής, στην πορεία αναζήτησης της αλήθειας;

Μονάδες 10

3. α) στασιαστής, εχέγγυο, ανέφικτο, υπαγωγή, επίκειται: Να σχηματίσετε από μία σύντομη φράση στη νέα ελληνική γλώσσα με καθεμία από τις παραπάνω λέξεις.

Μονάδες 5

β) ***προσποιῆσαι, ἀποστήσωσιν, καταδουλοῦν, τέμνειν, ταξάμενοι :*** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 54ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Με ποιον τρόπο προσπαθεί ο Θουκυδίδης να εξασφαλίσει τη χρονολογική ακρίβεια κατά την έκθεση των ιστορικών γεγονότων;

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **Α΄** στήλης με την αντώνυμή της στη **Β΄** στήλη (δύο λέξεις της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄	**Β΄**
1. σύμμαχος	*α) πένης*
2. αἰχμάλωτος	*β) πολέμιος*
3. πλούσιος	*γ) ὕστερον*
4. φίλος	*δ) πρώτιστα*
5. πρότερον	*ε) ἐλεύθερος*
	στ) προσφιλής
	ζ) ἀντίμαχος

Μονάδες 5

β) Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα προς τις λέξεις ***ἐψηφίσαντο, ἔπρασσον, λέγοντες*** (**Α΄** στήλη) ουσιαστικά: ***ψήφισμα, πρᾶξις, πράκτωρ, λόγος, λέξις*** με την κατηγορία στην οποία ανήκουν (**Β΄** στήλη) (δύο κατηγορίες περισσεύουν).

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. ψήφισμα	α) ενέργεια ή κατάσταση
2. πρᾶξις	β) όργανο ή μέσο ενέργειας
3. πράκτωρ	γ) τόπος
4. λόγος	δ) αποτέλεσμα ενέργειας
5. λέξις	ε) πρόσωπο που ενεργεί

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 60ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή και τη μόρφωση του Θουκυδίδη;

Μονάδες 10

3. Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό (**Β΄** στήλη) και επίθετο (**Γ΄**στήλη) (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της **Α΄** στήλης.

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**	**Γ΄ ΣΤΗΛΗ**
λέξεις	**ουσιαστικά**	**επίθετα**
πεπεισμένοι		
ἀγουσῶν		
λέγοντες		
ἀποστήσωσιν		
ἔργῳ		

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή και τη μόρφωση του Θουκυδίδη;

Μονάδες 10

3. α) ***ἐστασίαζον, ἀφεθέντες, πεπεισμένοι, ἔπρασσον, πόλιν :*** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	**κατάληξη**	**ομόρριζα ουσιαστικά**
ὑπάγουσιν	*-ή*	
ἐψηφίσαντο	*-μα*	
ἀφικομένης	*-ις*	
τέμνειν	*-μα*	
λέγοντες	*-ος*	

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 12ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Πώς απαντά ο Θουκυδίδης στο πρόβλημα που αφορά την ηγεμονική δύναμη της Αθήνας;

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης **Α΄** με τη σημασία τους στη στήλη **Β΄** (δύο στοιχεία της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. ψηφίζομαι	α) εθελοντής πρόξενος
2. ἀφικνοῦμαι	β) προσεγγίζω στην ακτή
3. προσποιῶ	γ) προξενώ ζημιά χωρίς τη θέλησή μου
4. διεγγυῶμαι	δ) αποφασίζω
5. ἐθελοπρόξενος	ε) φέρω με το μέρος μου
	στ) γίνεται κάποιος εγγυητής μου
	ζ) φτάνω

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **Α΄** στήλης με την συνώνυμή της στη **Β΄** στήλη (δύο λέξεις της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	Β΄ ΣΤΗΛΗ
1. ἀφίστημι	***α) λέγω***
2. ἀφικνοῦμαι	***β) βλάβη***
3. φάσκω	***γ) κόπτω***
4. ζημία	***δ) διαφωνῶ***
5. τέμνω	***ε) ἔρχομαι***
	στ) ἀπομακρύνω
	ζ) ἀρνοῦμαι

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 24ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Με ποιον τρόπο παραθέτει ο Θουκυδίδης τους λόγους των ομιλητών στις *δημηγορίες* του και γιατί.

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **Α΄** στήλης με την αντώνυμή της στη **Β΄** στήλη (δύο λέξεις της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. σύμμαχος	***α) πένης***
2. ἀφικνοῦμαι	***β) ἐχθρός***
3. πλούσιος	***γ) ὕστερον***
4. φίλος	***δ) πρώτιστα***
5. πρότερον	***ε) ἀπέρχομαι***
	στ) προσφιλής
	ζ) ἀντίμαχος

Μονάδες 5

β) Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα προς τις λέξεις ***ἐψηφίσαντο, ἔπρασσον, λέγοντες*** (**Α΄** στήλη) ουσιαστικά: ***ψήφισμα, πρᾶξις, πράκτωρ, λέξις, λόγος*** με την κατηγορία στην οποία ανήκουν (**Β΄** στήλη). Δύο κατηγορίες περισσεύουν.

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β' ΣΤΗΛΗ**

1. ψήφισμα	α) ενέργεια ή κατάσταση
2. πρᾶξις	β) όργανο ή μέσο ενέργειας
3. πράκτωρ	γ) τόπος
4. λόγος	δ) αποτέλεσμα ενέργειας
5. λέξις	ε) πρόσωπο που ενεργεί

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 27ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι…ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Με ποιον τρόπο χρονολογεί τα ιστορικά γεγονότα ο Θουκυδίδης;

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **Α΄** στήλης με την ομόρριζή της στη **Β΄** στήλη (δύο λέξεις της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. πεπεισμένοι	α) αφετηρία
2. άφικομένης	β) διαφυγή
3. ἀφεθέντες	γ) χρώμα
4. ἀποφυγὼν	δ) κατάθεση
5. χρήσασθαι	ε) ανέφικτος
	στ) πειθώ
	ζ) χρήμα

Μονάδες 5

β) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με λέξεις (απλές ή σύνθετες) της νέας ελληνικής γλώσσας, ομόρριζες των ρημάτων που δίνονται σε παρένθεση.

Οι.....προκάλεσαν μεγάλες καταστροφές (***στασιάζω)***.

Οι δρομείς ξεκίνησαν από την .....του Μαραθώνα για να τρέξουν την κλασική διαδρομή (***άφίεμαι***).

Το Δικαστήριο επέβαλε στον κατηγορούμενο χρηματική ..... και διέταξε να αφεθεί ελεύθερος (***ἐγγυῶμαι*).**

Το ..... των Κερκυραίων δείχνει τη φιλική τους διάθεση προς τους Κορινθίους (***ψηφίζομαι*).**

Δεν ήταν συνεπής στην .....της δόσης του δανείου και του επιβλήθηκε πρόστιμο (***όφλισκάνω***).

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 42ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποια είναι η αντίληψη του Θουκυδίδη για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διαχείρισης της δύναμης από ένα κράτος, μια συμμαχία, μια πολιτική παράταξη;

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **Α΄** στήλης με τη σημασία της στη **Β΄** στήλη (δύο στοιχεία της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. ἀφεθέντες	α) εθελοντής πρόξενος
2. ἀφικνοῦμαι	β) προσεγγίζω στην ακτή
3. προσποιῶ	γ) προξενώ ζημιά άθελά μου
4. διεγγυῶμαι	δ) αφού ελευθερώθηκαν
5. ἐθελοπρόξενος	ε) φέρω με το μέρος μου
	στ) γίνεται κάποιος εγγυητής μου
	ζ) φτάνω

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **Α΄** στήλης με την συνώνυμή της στη **Β΄** στήλη (δύο λέξεις της **Β΄** στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**

1. ἀφίστημι	***α) λέγω***
2. ἀφικνοῦμαι	***β) βλάβη***
3. φάσκω	***γ) κόπτω***
4. ζημία	***δ) διαφωνῶ***
5. τέμνω	***ε) ἔρχομαι***
	στ) ἀπομακρύνω
	ζ) ἐλεύθερος

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 57ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποια γλώσσα χρησιμοποιεί στο έργο του ο Θουκυδίδης; Να αναφέρετε τρεις χαρακτηριστικές γλωσσικές ιδιομορφίες.

Μονάδες 10

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της **Α΄** στήλης με τις ομόρριζες της **Β΄**στήλης (δύο λέξεις της **Β΄**στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. καταδουλοῦν	α) αφετηρία
2. ἀφικομένης	β) διαφυγή
3. ἀφεθέντες	γ) χρώμα
4. ἀποφυγὼν	δ) κατάθεση
5. χρήσασθαι	ε) ανέφικτος
	στ) δουλεία
	ζ) χρήμα

Μονάδες β)

β) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με λέξεις (απλές ή σύνθετες) της νέας ελληνικής γλώσσας, ομόρριζες των ρημάτων που δίνονται σε παρένθεση**.**

Οι..... προκάλεσαν μεγάλες καταστροφές στο κέντρο της πόλης (***στασιάζω***).

Ο δρομείς ξεκίνησαν από την .....του Μαραθώνα για να τρέξουν την κλασική διαδρομή (***άφίεμαι***).

Το Δικαστήριο επέβαλε στον κατηγορούμενο χρηματική ..... και διέταξε να αφεθεί ελεύθερος (***ἐγγυῶμαι*)**.

Το ..... των Κερκυραίων δείχνει τη φιλική τους διάθεση προς τους Κορινθίους (***ψηφίζομαι*)**.

Δεν ήταν συνεπής στην .....της δόσης του δανείου και του επιβλήθηκε πρόστιμο (***όφλισκάνω***).

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 456ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας…τῷ νόμῳ χρήσασθαι.*

Μονάδες 30

2. Ποια γλώσσα χρησιμοποιεί στο έργο του ο Θουκυδίδης; Να αναφέρετε τρεις χαρακτηριστικές γλωσσικές ιδιομορφίες.

Μονάδες 10

3. α) στασιαστής, εχέγγυο, ανέφικτο, υπαγωγή, επίκειται: Να σχηματίσετε από μία σύντομη φράση στη νέα ελληνική γλώσσα με καθεμία από τις παραπάνω λέξεις.

Μονάδες 5

β) ***προσποιῆσαι, ἀποστήσωσιν, καταδουλοῦν, τέμνειν, ταξάμενοι :*** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 453ο: Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 70, 1-5.

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῷ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεὼς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίοις μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίοις δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίοις τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημία δὲ καθ᾽ ἑκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὤν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι……ὥσπερ καὶ πρότερον.*

Μονάδες 30

2. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή και τη μόρφωση του Θουκυδίδη;

Μονάδες 10

3. α) νεώριο, δικαστής, άφιξη, φυγάδευση, τύχη: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ε-τυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

β) *αἰχμάλωτος, ναυμαχία, ἀφίημι, πρόξενος, διεγγυῶμαι:* Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5